

PONDEREA PRODUSELOR VEGETALE ȘI A FITOPREPARATELOR ÎN NOMENCLATORUL DE STAT AL MEDICAMENTELOR REPUBLICII MOLDOVA

Maria Cojocaru-Toma², Anatolie Nisteanu¹, Mariana Sîrcu¹

¹Catedra Farmacognozie și Botanică Farmaceutică, USMF „Nicolae Testemișanu”

² Agenția Medicamentului

Summary

The weight of vegetal products and phytodrugs in the List of Authorized Products of Republic of Moldova

This study shows that the weight of vegetal products are 15,51%, medicinal species are 3,47%, phytodrugs of single-species are 23,38% and phytodrugs of combinations are 57,64%, according to the List of Authorized Products of Republic of Moldova.

To mention the necessity of this drugs, we have to extend the range of the phytodrugs to the List of Authorized Products on the basis of local productions.

Rezumat

S-a realizat un studiu mai profund, prin analiza produselor vegetale, speciilor medicinale și fitopreparatelor, cota parte a produselor menționate în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor, cât și clasificarea lor conform indicelui farmacoterapeutic și conținutului de principii active. S-a evaluat prezentarea topului plantelor medicinale utilizate mai frecvent, cât și a efectelor farmacoterapeutice.

Actualitatea

După ce timp de milenii, fitoterapia a fost singura furnizoare de "medicamente", dezvoltarea modernă explozivă din secolele XIX-XX a făcut din acest străvechi domeniu, o cenușăreasă a medicinei, o "alternativă" oferită de o rudă săracă. Uriașa amploare a medicamentelor de sinteză și marile promisiuni legate de ele, au aruncat fitoterapia într-un con de umbră. Însă natura are legile ei, care nu pot fi reproduse în laborator. Ca și întreaga societate modernă, și chimia clinică a depășit adesea "măsura care există în toate", produsele sale, trecând ușor granița de "la uz la abuz". Interesul în continuă creștere pentru plante medicinale și produse vegetale a impus o cunoaștere al potențialului fitoterapiei, cât și cota acestor produse din Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor din Republica Moldova [1, 3, 4, 7].

Obiectivele

Studiul plantelor medicinale, speciilor medicinale și a fitopreparatelor, cât și cota parte a produselor menționate în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, prin interesul în continuă creștere pentru fitoterapie, atât al specialiștilor din domeniu, cât și al utilizatorilor.

Materialele și metode

De menționat că sinteza produselor fitoterapeutice din Republica Moldova a fost evaluată și elucidată în cadrul Ghidelor de medicamente, inclusiv ultima ediție, anul 2010, dedicată aniversării a 65 ani de la fondarea Alma Mater – USMF „Nicolae Testemișanu”, în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor Republicii Moldova (www.amed.md) cât și în ordinul Ministerului Sănătății nr. 770 din 22.11.2010 „Cu privire la clasificarea medicamentelor autorizate în Republica Moldova”, ce au servit drept materiale [2, 5, 6, 8].

Astfel, ca în rezultatul studiilor similare, fitoterapia împreună cu celelalte domenii naturopate urmează să-și recâștige treptat locul pierdut, ca într-un viitor nu foarte îndepărtat, să se îmbine armonios cu realele cuceriri moderne, într-o abordare schimbată, simbiotică, în spiritul naturii.

Rezultate și discuții

Din 6300 produse medicamentoase incluse actualmente în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor ponderea plantelor medicinale, fitopreparatelor, produselor homeopate, vaccinurile și serurile constituie 13,95%, conform ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 770 din 22.11.2010 „Cu privire la clasificarea medicamentelor autorizate în RM”. În rezultatul studiului constatăm că speciile medicinale constituie 3,47%, produsele vegetale ating cota de 15,51%, fitopreparatele-mono- 23,38% și fitopreparatele-combinații respectiv 57,64% (fig. 1).

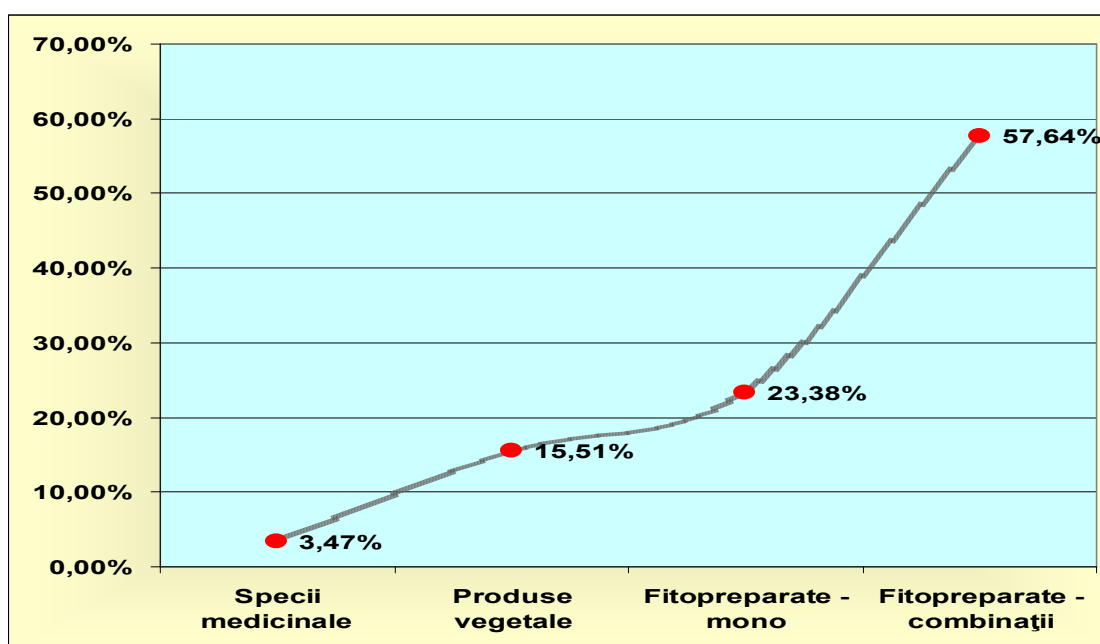

Fig.1. Cota parte a produselor vegetale, speciilor medicinale și fitopreparatelor în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor

Clasificarea preparatelor alopate conform indicelui farmacoterapeutic include 38 grupe, în top plasându-se: expectorante cu o marjă de 10,9%, sedative constituie 8,83%, dereglări ale aparatului genital – 6,49%, antiseptice – 5,71%, vitaminice – 5,19%, antiinflamatoare – 4,93%, antitusive – 4,67%, dermatologice – 3,89%, terapia ficatului – 3,89% , terapia bilei – 3,37% ș.a (fig. 2).

Clasificarea chimică a produselor vegetale și fitopreparatelor constată că uleiurile volatile dețin 28,77%, compușii fenolici – 10,18%, alcaloizii-7,3%, heterozide cardiotonice – 6,5%, vitamine – 4,42%, glucide –3,5%, substanțe rezinoase –1,17%, substanțe amare –1,1%, lipide –0,67%, ș.a .

Topul plantelor medicinale utilizate mai frecvent cât și numărul de medicamente în care se regăsesc, pornind de la Ismă bună *Mentha piperita L. Lamiaceae*, cu 58 de medicamente din Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor și până la Nalbă mare *Althaea officinalis L, Malvaceae* cu 8 produse medicamentoase se prezintă în tabelul 1.

Topul plantelor medicinale utilizate mai frecvent

Denumirea latină	Familia	Denumirea română	Numărul de medicamente
1. Mentha piperita L.	Lamiaceae	Izmă bună	58
2. Valeriana officinalis L.	Valerianaceae	Odolean	41
3. Eucalyptus globulus Labil.	Myrtaceae	Eucalipt	38
4. Glycyrrhiza glabra L.	Fabaceae	Lemn-dulce	35
5. Matricaria recutita L.	Asteraceae	Mușețel	25
6. Hypericum perforatum L.	Hypericaceae	Sunătoare	23
7. Achillea millefolium L.	Asteraceae	Coada șoricelului	22
8. Humulus lupulus L.	Cannabinaceae	Hamei	17
9. Foeniculum vulgare Mill.	Apiaceae	Fenicul	16
10. Crataegus monogyna Jacq.	Rosaceae	Păducel	16
11. Calendula officinalis L.	Asteraceae	Gălbenele	15
12. Piper longum	Piperaceae	Piper lung	15
13. Acorus calamus L.	Araceae	Obligeană	15
14. Panax ginseng C. A. Mey.	Araliaceae	Jen-șen	15
15. Urtica dioica L.	Urticaceae	Urzică	14
16. Melissa officinalis L.	Lamiaceae	Roiniță	14
17. Thymus serpyllum L.	Lamiaceae	Cimbrișor	11
18. Pinus sylvestris L.	Pinaceae	Pin	11
19. Strychnos nux-vomica L.	Loganiaceae	Nucă vomică	10
20. Althaea officinalis L.	Malvaceae	Nalbă mare	8

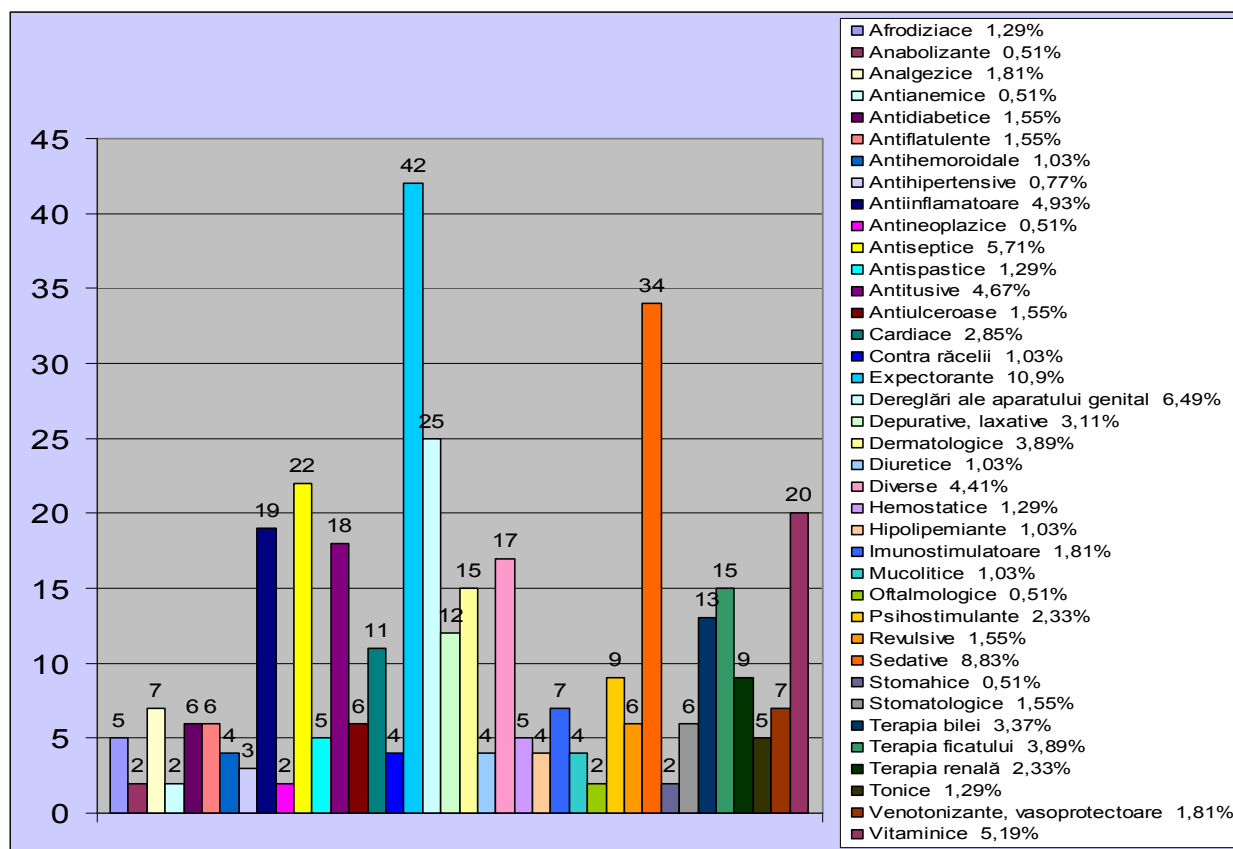

Fig. 2. Diagrama clasificării preparatelor alopate conform indicelui farmacoterapeuți

Concluzii

Ponderea plantelor medicinale, fitopreparatelor, produselor homeopate, constituie 13,95% din Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor.

S-a constatat că speciile medicinale dețin doar 3,47%, produsele vegetale 15,51% și fitopreparatele se prezintă cu un număr mai mare, dintre care: fitopreparatele-mono cu 23,38% și fitopreparatele-combinații respectiv 57,64%.

Studiul denotă necesitatea extinderii produselor medicamentoase în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor prin numărul de produse vegetale, specii medicinale, cât și a fitopreparatelor, preponderent celor cultivate și fabricate în Republica Moldova.

Bibliografie

1. Ayres D. Loike J. Chemical, biological and clinical properties, University Press, Cambridge, 1990, p. 145-234.
2. „Al XI-lea Congres național de farmacie 8-10 octombrie 1998 Iași-România, rezumatele lucrărilor științifice”, Editura Cantes, Iași, 1998. p.28-34.
3. Grigorescu Em., Ciulei I., Stănescu Ursula „Index fitoterapeutic”, Editura Medicală, București, 1986, p.401-411.
4. Matcovschi Constantin „100 plante de leac”, Editura „Ericon” SRL, Chișinău, 2009, 134 p
5. Matcovschi Constantin, Procopișin Vasile, Parii Boris „Ghid Farmacoterapeutic”, Editura „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2006. 2474 p.
6. Matcovschi Constantin, Procopișin Vasile, Parii Boris „Medicamente omologate în Republica Moldova”, Editura „Tipografia Centrală”, Chișinău, 1999. 1142 p.
7. Matcovschi Constantin, Safta Vladimir „Ghid farmacoterapeutic”, Editura „Vector V-N” SRL, Chișinău, 2010. 1253 p
8. Nistoreanu Anatolie „Farmacognozie”, Editura „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2000, 662 p.

STUDIUL CHIMIC AL UNOR SPECII DIN GENUL *HYPERICUM* L. DIN FLORA REPUBLICII MOLDOVA.

Anna Benea¹, Anatolie Nistoreanu¹, Iurie Tihon²

¹Catedra Farmacognozie și Botanică Farmaceutică, USMF „Nicolae Testemițanu”

² Catedra Chimie Farmaceutică și Toxicologică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

The chemical analysis of some species of the genus Hypericum L. from the flora of Republic of Moldova

The quantitative analysis of flavonoids (rutoside, hyperoside, quercetol) from 4 species of *Hypericum* (*H. perforatum* L., *H. elegans* Steph., *H. tetrapterum* Fries., *H. hirsutum* L.) was performed by the TLC method.

The quantitative determination of flavonoids from vegetal drugs was performed by the spectrophotometric method.

Rezumat

Prin tehnica cromatografie pe strat subțire în părțile aeriene ale 4 specii de *Hypericum* (*H. perforatum* L., *H. elegans* Steph., *H. tetrapterum* Fries., *H. hirsutum* L.) din flora spontană, s-a identificat prezența flavonozidelor (rutozidă, quercetol, hiperozidă).

Dozarea totalului de flavonozide în produse vegetale s-a efectuat prin metoda spectrofotometrică.